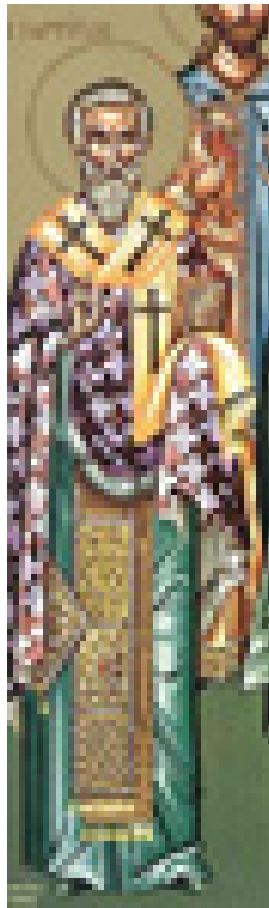

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Όσιος Πορφύριος επίσκοπος Γάζης

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/3661/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 15/04/2026 05:31:18

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 26 Φεβρουαρίου εκάστου έτους.

Ιερά Λείψανα: Απότμημα του Ιερού Λειψάνου του Αγίου βρίσκεται στην Ιερά Μονή Κύκκου Κύπρου.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Ὡς τις παρέλθη, τις δὲ καὶ παραδράμη
Τὸν Πορφύριον, κἄν παρῆλθεν ἐκ βίου;
Πορφυρίοιο νέκυν κρύψε χθὼν εἰκάδι ἔκτη.

Ὁ Ὅσιος Πορφύριος γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη από πλούσιους και ευσεβείς γονεῖς. Αφού εγκατέλειψε και γονεῖς και πλούτη, στα χρόνια της βασιλείας του Αρκαδίου και Ονωρίου, αναχώρησε για την Αίγυπτο που ήταν τότε μεγάλο μοναστικό κέντρο και έγινε μοναχός σε σκήτη. Μετά πενταετή διαμονή ἤλθε στα Ιεροσόλυμα και κήρυσσε στους Ιουδαίους και τους Ἕλληνες το Ευαγγέλιο του Χριστοῦ. Εκεί ασθένησε σοβαρά από κίρρωση του ἥπατος, αλλά παρά την ασθένειά του δεν παρέλειπε καθημερινά να επισκέπτεται το Ναὸ της Αναστάσεως και τα ἄλλα ιερά προσκυνήματα, προκαλώντας τον θαυμασμό των ἄλλων προσκυνητῶν. Μεταξύ αυτῶν ἦταν και ο Μάρκος, ο μετέπειτα βιογράφος του Πορφυρίου, ο οποίος εἶχε μεταβεί, επίσης, για προσκύνημα από την Ασία στα Ιεροσόλυμα και από τότε συνδέθηκαν διὰ βίου. Ο Μάρκος αποδείχθηκε πιστός και χρήσιμος συνεργάτης του, ανέλαβε μάλιστα να τακτοποιήσει μια σοβαρή εκκρεμότητα που εἶχε αφήσει στη Θεσσαλονίκη ο Πορφύριος, τον καταμερισμό δηλαδή της οικογενειακῆς περιουσίας του με τα ενήλικα πλέον ἀδελφία του. Κατὰ την διάρκεια της απουσίας του Μάρκου στη Θεσσαλονίκη, η υγεία του Αγίου Πορφυρίου αποκαταστάθηκε θαυματουργικά, κατόπιν οράματος της σταυρώσεως του Κυρίου και του ευγνώμονος ληστοῦ. Ο Μάρκος διεκπεραίωσε την υπόθεση με τον καλύτερο τρόπο και επέστρεψε με το μερίδιο της περιουσίας, ὕψους 4.400 νομισμάτων και με πλήθος αργυρῶν σκευῶν και πολύτιμων ενδυμάτων, τα οποία σύντομα εκποίησε και μοίρασε στους πτωχοὺς και στα μοναστήρια των Ιεροσολύμων και της Αιγύπτου, τα οποία ἦταν πολύ πτωχά.

Εκεί χειροτονήθηκε, το ἔτος 392 μ.Χ., Πρεσβύτερος από τον Πατριάρχη Ιεροσολύμων Ιωάννη Β' (386 - 417 μ.Χ.). Μετά την κοίμηση του Επισκόπου Γάζης Αινείου, το 395 μ.Χ., ἐξελέγη Επίσκοπος της Γάζης και χειροτονήθηκε από τον Επίσκοπο Καισαρείας Ιωάννη. Εκεί, αφού ἐπιτέλεσε πολλά θαύματα, οδήγησε και πολλοὺς εοδωλοάτρεις και αιρετικούς στην ἀληθινὴ θεογνωσία.

Για να προστατεύσει ο Ἅγιος το ποίμνιό του από τις ἀδικίες των Εθνικῶν και των ἀρχόντων, δεν δίστασε να μεταβεί στην Κωνσταντινούπολη και να ζητήσει την συνδρομὴ των αυτοκρατόρων Αρκαδίου (395-408 μ.Χ.) και Ευδοξίας. Εκεί συνάντησε και τον Ἅγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο (βλέπε 13 Νοεμβρίου), ο οποίος τον συνέστησε στον Αμάντιο τον κουβικουλάριο και στους βασιλεῖς και στήριξε με θέρμη το αἴτημά του να καταστήσει γνωστὴ στους βασιλεῖς την τυραννία των πολιτικῶν ἀρχόντων που καταπίεζαν τον λαό. Παρά τις ἀρχικὲς του ἀντιδράσεις ο βασιλέας ἐπέισθη και χορήγησε στον Ἅγιο Πορφύριο βασιλικὸ διάταγμα με το οποίο περιορίζε την δράση των εἰδωλοατρῶν και των λοιπῶν αιρετικῶν και με βασιλικὴ χορηγία ἀνήγειρε ἐκκλησίες ἐκεῖ ὅπου προηγουμένως βρισκόνταν εἰδωλολατρικοὶ ναοί. Κατάφερε δε ο Ἅγιος τα κατεδαφιστεῖ το Μαρνεῖον, ο περίφημος ναὸς των Εθνικῶν Γαζαίων, που εἶχε ἰδρυθεῖ από τον αυτοκράτορα Αδριανὸ το ἔτος 129 μ.Χ. Στην θέση του ανοικοδομήθηκε περικαλλὴς ναὸς με χορηγία της αυτοκράτειρας Ευδοξίας, η οποία ἀπέστειλε για τον σκοπὸ αὐτὸ στην Γάζα τον Ἀντιοχέα ἀρχιτέκτονα Ρουφίνο. Ο ναὸς αὐτός, που ονομάστηκε Ευδοξιανός, εἶχε 32 μεγάλους κίονες από καρυστινὸ μάρμαρο και τα ἐγκαίνιά του ἐγίναν το Πάσχα του 407 μ.Χ.

Κατά τα μετέπειτα έτη ο Άγιος Πορφύριος εργάστηκε για την συγκρότηση της Επισκοπής του. Με ζωνηρά χρώματα διασώζει ο βιογράφος του Μάρκος, την φιλανθρωπική και ιεραποστολική του δράση. Το έτος 415 μ.Χ. έλαβε μέρος στη Σύνοδο της Διοσπόλεως, υπό την προεδρία του Πατριάρχου Ιεροσολύμων Ιωάννου Β'. Η Σύνοδος αυτή ασχολήθηκε με τον θεολόγο Πελάγιο, ο οποίος είχε καταφύγει στα Ιεροσόλυμα κοντά στον Ιωάννη, μετά την σύγκρουση που είχε στην Αφρική με τον ιερό Αυγουστίνο, Επίσκοπο Ιπώνος (τιμάται 15 Ιουνίου) για τα θέματα του προπατορικού αμαρτήματος και της θείας χάριτος. Στη Σύνοδο αυτή ο Πελάγιος αθωώθηκε, αφού αποδέχθηκε τη βασική διδασκαλία, ότι η θεία Χάρη είναι απαραίτητη για τη σωτηρία του ανθρώπου.

Ο Άγιος αναπαύθηκε το έτος 420 μ.Χ. μετά από σύντομη ασθένεια, σε ηλικία 72 ετών, «τὸν καλὸν ἀγῶνα τετελεκῶς πρὸς τοὺς εἰδωλομανεῖς ἕως τῆς ἡμέρας τῆς κοιμήσεως αὐτοῦ».

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτίκιον

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Πορφυραυγέσιν ἀρετῶν λαμπηδόσι, καταλαμπρύνας σεαυτὸν ἱεράρχα, καθάπερ φῶς ἐξέλαμψας Πορφύριε σοφέ, λόγοις γὰρ καὶ θαύμασιν, ἀληθῶς διαπρέψας, πάσιν ἐβεβαίωσας, εὐσέβειας τὴν χάριν καὶ νῦν Χριστῷ ἀὔλως λειτουργῶν, ὑπὲρ τοῦ κόσμου, μὴ παύση δεόμενος.

Ἄτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ'.

Κανόνα πίστεως, καὶ εἰκόνα πραότητος, ἐγκρατείας διδάσκαλον, ἀνέδειξε σε τῇ ποιίμνῃ σου, ἢ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια· διὰ τοῦτο ἐκθήσω τῇ ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῇ πτωχείᾳ τὰ πλούσια. Πάτερ ἱεράρχα Πορφύριε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον

Ἦχος β'. Τοῖς τῶν αἱμάτων σου.

Ἱερωτάτοις σου τρόποις κοσμούμενος, ἱερωσύνης στολῇ κατηγλαΐσαι, παμμάκαρ θεόφρον Πορφύριε, καὶ ἰαμάτων ἐμπρέπεις δυνάμεσι, πρεσβεύων ἀπαύστως ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Ὁ Οἶκος

Ἵπεραστράπτει πλέον ἡλίου, Πορφυρίου ἢ μνήμη τοῦ σοφοῦ, ἀστραπαῖς θαυμάτων πᾶσαν τὴν κτίσιν φωταγωγοῦσα, καὶ διώκουσα πλάνην τὴν τῶν εἰδώλων, καὶ τοὺς πιστοὺς σελαγίζουσα, πάντας εὐφραίνει· Θεῷ γὰρ εὐαρεστήσας ἐπὶ γῆς, τῶν σημείων ἀπειλήφε τὴν χάριν, πάντας ἰᾶσθαι, παρεστῶς τῇ Τριάδι ὀλόφωτος, καὶ πρεσβεύων ἀπαύστως ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Κάθισμα

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ἐν πέτρᾳ τῆς πίστεως, ἐρηρυσμένος σοφέ, τὴν πέτραν ἐπόθησας, ἦν εἶδε πρὶν Δανιήλ, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν· ὕψωσας τὴν φωνὴν σου, καὶ τὸν νοῦν πρὸς τὸν Κτίστην, ἔβαλες τοὺς ὀχλοῦντας, τῇ σαρκὶ πολεμίους, τῇ σῆ σφενδόνη Γάζης ὁ σεπτός, πρόβολος Πάτερ Πορφύριε.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Όσιος Πορφύριος
επίσκοπος
Γάζης

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικές συνδέσεις

- [Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινούπολης](#)
- [Άγιος Αυγουστίνος Επίσκοπος Ιπλώνος](#)